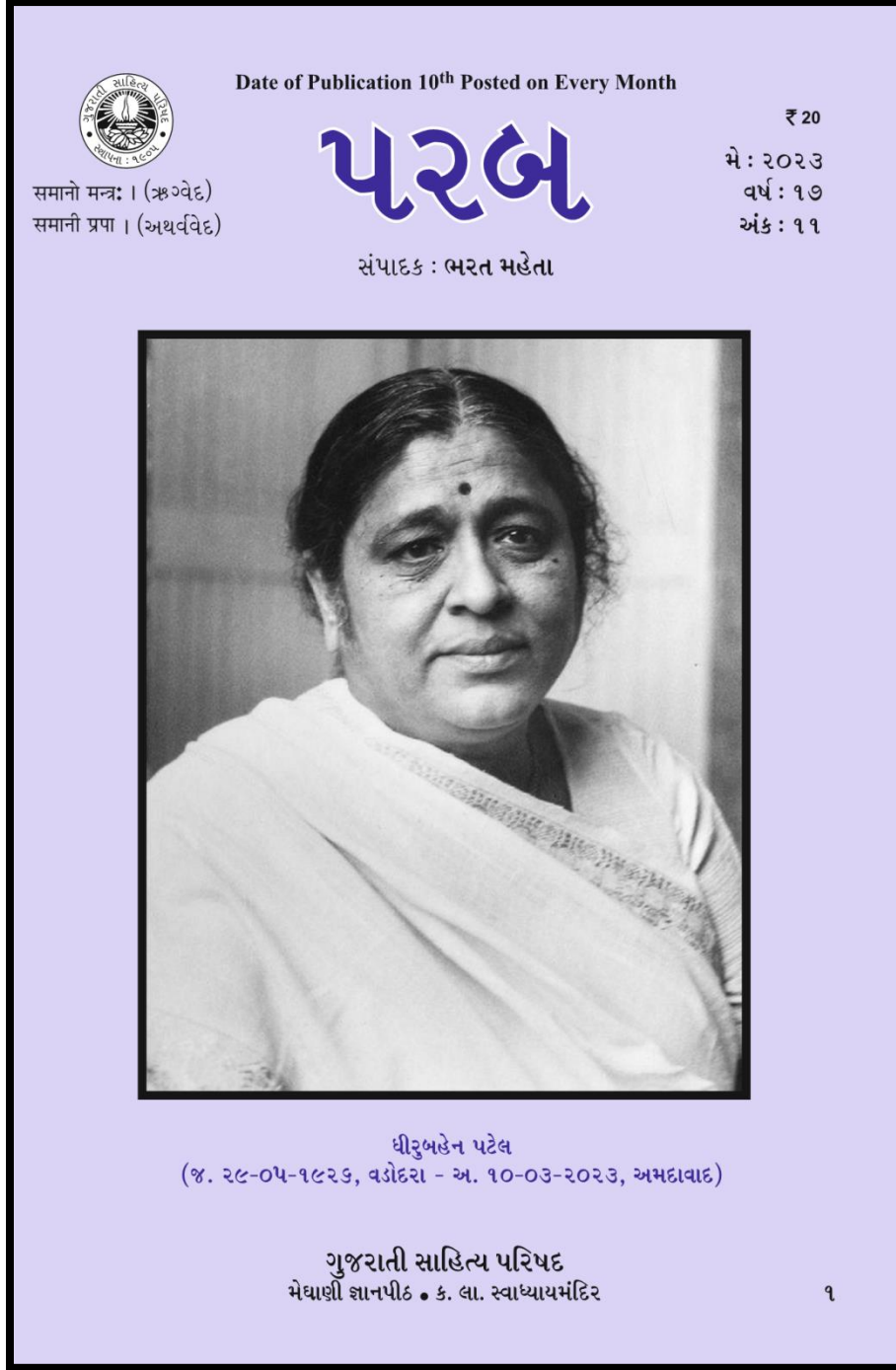

3.2.1 Papers published per teacher in the Journals notified on UGC website during the year

Dr.P.R.Patel's 'Nazar' A Short Story was published in magazine 'Parab' – 2023

અનુક્રમ

પ્રમુખીય

- ◇ સમાજપ્રવર્તક નૃત્યના તાલબંધમાં, પ્રકાશ ન. શાહ 6

કવિતા

- ◇ થીજ ગયાં છે, નીતિન વડગામા 10 કવિતા, વિપાશા મહેતા 10 નક્કી નથી થાતું હવે, જયંત ડાંગોદરા 11 પળેપળ જાગતી, દિલીપ જોષી 11 સત રાખ્યું છે, પારુલ ખખ્ખર 12 ગીત, મનુ ઠાકોર 'મનન' 13 પહેલે પ્રહર, પ્રણવ ઠાકર 'પાગલ' 13 ટપાલીકાકા, પારુલ બારોટ 14 લડાખ, રાકેશ દેસાઈ 14 કોવિડ નિમિત્તે, નિખિલ ખારોડ 16

વાર્તા

- ◇ ભૂલ, પન્ના ત્રિવેદી 17 'રમત - શૂન્ય ભાગાકારની', પી. એમ. લુણાગરિયા 22

વાર્તાસ્વાદ

- ◇ મા'ત્માના માણસ (ધીરુબહેન પટેલ), પ્રવીણ કુકડિયા 29

લઘુકથા

- ◇ નજર, પ્રભુદાસ પટેલ 34 પોંખણું, નગીન દવે 34

અભ્યાસ

- ◇ દીર્ઘ મેં... - હસમુખ શાહ, શરીફા વીજળીવાળા 36 પન્નાલાલ પટેલની વાર્તા 'વીનસ', અભિજિત વ્યાસ 50

ગ્રંથાવલોકન

- ◇ પીડાનો મોતિયો, પ્રવીણસિંહ ખાંટ 56 મારી નજરે - 'ક્ષમસ્વ', હેમિલ બિહોલા 60 કાવ્યની રસયુક્ત પરિક્રમા, જનક રાવલ 62

શ્રદ્ધાંજલિ

- ◇ વીરચંદ ધરમશી : એક સંનિષ્ઠ સંશોધકની વિદાય, દીપક દોશી 67

નવી કલમે

- ◇ "કેળવણીના પગથિયે હાથ ઝાલીને ચલાવનાર મોટાભાઈ એટલે નાનાભાઈ, હાર્દિ બિમલકુમાર ભટ્ટ 72

અને છેલ્લે

- ◇ પાપ લાગુ પરિષદને, ભરત મહેતા 76
- ◇ પરિષદવૃત્ત, સંકલન : ઇતુભાઈ કુરકુટીઆ 80
- ◇ સાહિત્યવૃત્ત, સંકલન : ઇતુભાઈ કુરકુટીઆ 84
- ◇ 'કોષાધ્યક્ષ'ની કલમેથી, રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય 86
- ◇ આ અંકના લેખકો 87

લઘુકથા

નજર

પ્રભુદાસ પટેલ

બપોરી વેળાના વરસાદે તો માજા વટાવી હતી. પણ સાંજે શાંતિ હતી કે હસમુખલાલે ભજનમંડળી બોલાવેલી. તેમાં ગામના સૌ ભક્તો ઊમટી પડેલા. જેવા દલજી ભગતે સૂર આલાપ્યા કે મંડળી જામી ગઈ હતી. કામકાજથી પરવારેલું સહુ ભજનમાં એકતાન થઈ ગયેલું.

‘મિટ્ટિમેં મિલ જાના સંતો મિટ્ટિમેં મિલ જાના,
રખે કરો અભિમાન એકદિન મિટ્ટિમે મિલ જાના...

ભગત તો ખરે જ સમાધિમાં ભળી ગયા હોય તેવા ડોળમાં હતા. ને મંડળીમાં તેમનો પ્રભાવ પણ વર્તાઈ રહ્યો હતો. પણ જેવું ભજન પૂરું થયું કે મશ્કરા સ્વભાવના અને દરેક મંડળીમાં પ્રભુનો ઊભા કરનારા લાલજીએ ભગતને પ્રશ્ન કર્યો : ‘ભગત, આજે જે વરસાદ પડ્યો ‘તો ઈણે માટીને કેવી પિગળાવી નાંખી’તી – એવું જ ભજન પણ કે’છે નંઈ?’

જવાબમાં દલજી ભગતનાં ખેંચાયેલાં ભવાંમાં બપોરી વેળા ઝંકૃત થઈ આવી. ઓચિંતાં જ તૂટી પડેલા વંટોળિયા સાથેના વરસાદમાં વાડીની નમણી કરેણ જાણે હલી હલીને જમીનસોતી થઈ ગઈ હતી. અને જેવી નજર ભક્તમંડળમાં ગંગા તરફ ફરકી કે તેનું માથું ભોંયમાં ખૂંપી ગયું.

લઘુકથા : ઘર

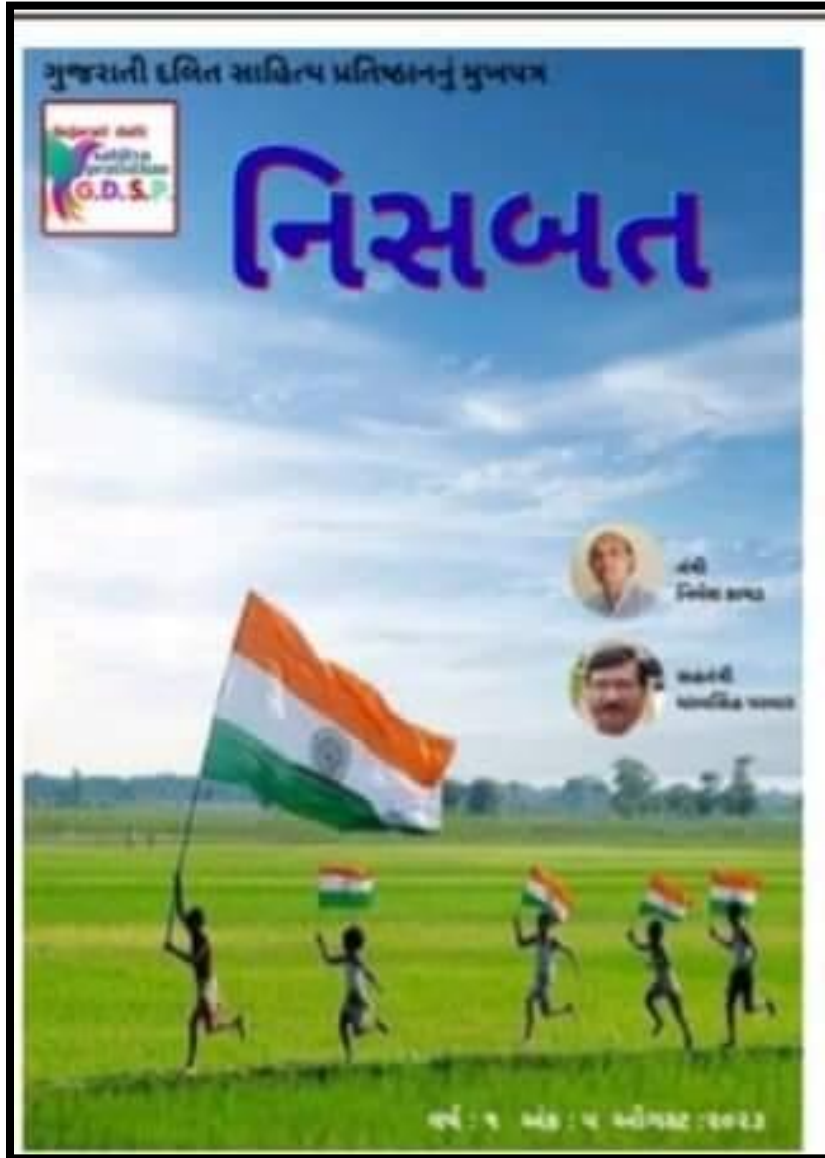
પ્રભુદાસ પટેલ

ગામડામાં નવી નવી નોકરી, નવું વાતાવરણ અને નવનવેલો સંસાર. આનંદને ખાસ ગોઠતું નહોતું. આજે તો સવારથી જ બાપુજી, બા અને મોટાભાઈનું સ્મરણ થઈ આવતું હતું. શ્રદ્ધા જેવી ભાવનાશીલ પત્ની ઘરકામ કે રસોઈમાં કશી કસર રાખવા માંગતી નહોતી છતાં અનુભવના અભાવે..! ને તેમાં દોષ હતો જ ક્યાં? અધિકારી બાપની એકની એક દીકરી તરીકે તેના ફાળે ચા બનાવવાનું ય આવ્યું નહોતું. આનંદ સાંજે ડ્યુટી પુરી કરીને ઘરે આવ્યો અને માંડ કેશ થયો હશે કે શ્રદ્ધાએ ચા ટિપોય પર મૂકતાં, પીવાનો આગ્રહ કર્યો. આનંદે માંડ ચુસ્કી ભરી હશ કે તે ક્યાંય ખોવાઈ ગયો. શ્રદ્ધાએ પૂછ્યું : “શું વિચારે ચડી ગયા? આજકાલ તમે વિચારોમાં.... ના, ના એવું કશું નહીં શ્રદ્ધા કહેતાં આનંદે વિચારો ખંખેરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. શ્રદ્ધા હસી પડી. અને આનંદના ખભે હળવી ટપ્પી મારતાં પૂછ્યું : રસોઈમાં શું બનાવું રાજજા... તમને શું ભાવશે? કહેતાં આંખો ઝીણી કરીને તેને તાકી રહી. ભાવવિભોર આનંદ જાણે ઉત્તમ દ્રવ્યનો ધૂપ લેતો હોય તેમ ક્યાંય ખોવાઈ ગયો.

બા રસોડામાં હોય ત્યારે બધું પૂજામયી થઈ જતું. જાણે ચાનો ફુદીનો નાકમાં અને અંગેઅંગમાં વ્યાપી ગયો. મોઢા પર પ્રસન્નતાનું લીપણ થઈ આવ્યું. મોઢામાં અમીરસ ઉમટી આવ્યાં. લસણ-આદુ-કચુંબરની પથ્થર પર વાટેલી ચટણી. સુગંધીદાર દાળ.. એ બાજરીનો ટીક્કડ...અને કાનમાં રમરમતો બા નો લાડભર્યો ટહુકો... આનંદ, “ એ આવ્યો બા” કહેતાં કહેતાં થનગની ઉઠ્યો. ડઘાઈ ગયેલી શ્રદ્ધા તો તેને તાકી જ રહી. આનંદ ચિમળાઈ ગયો. ચોડીવારે તેણે શ્રદ્ધાનો હાથ હાથમાં લઈ, તેની હથેળી પંપાળતાં કહ્યું : “શ્રદ્ધા, આજે ઘર સાંભરી આવ્યું.. ઘરે જઈએ? આજે જ..હમણાં જ.. અને પોપચાં નીચોવતી શ્રદ્ધા તેની છાતીમાં મોં છુપાવી હિબકે ચડી ગઈ.

ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ ૭૬૦૦૯૪૬૦૪૪

Dr.P.R.Patel's 'Dharmi' A Short Story was published in magazine 'Nisabat' – 2023

ધરમી

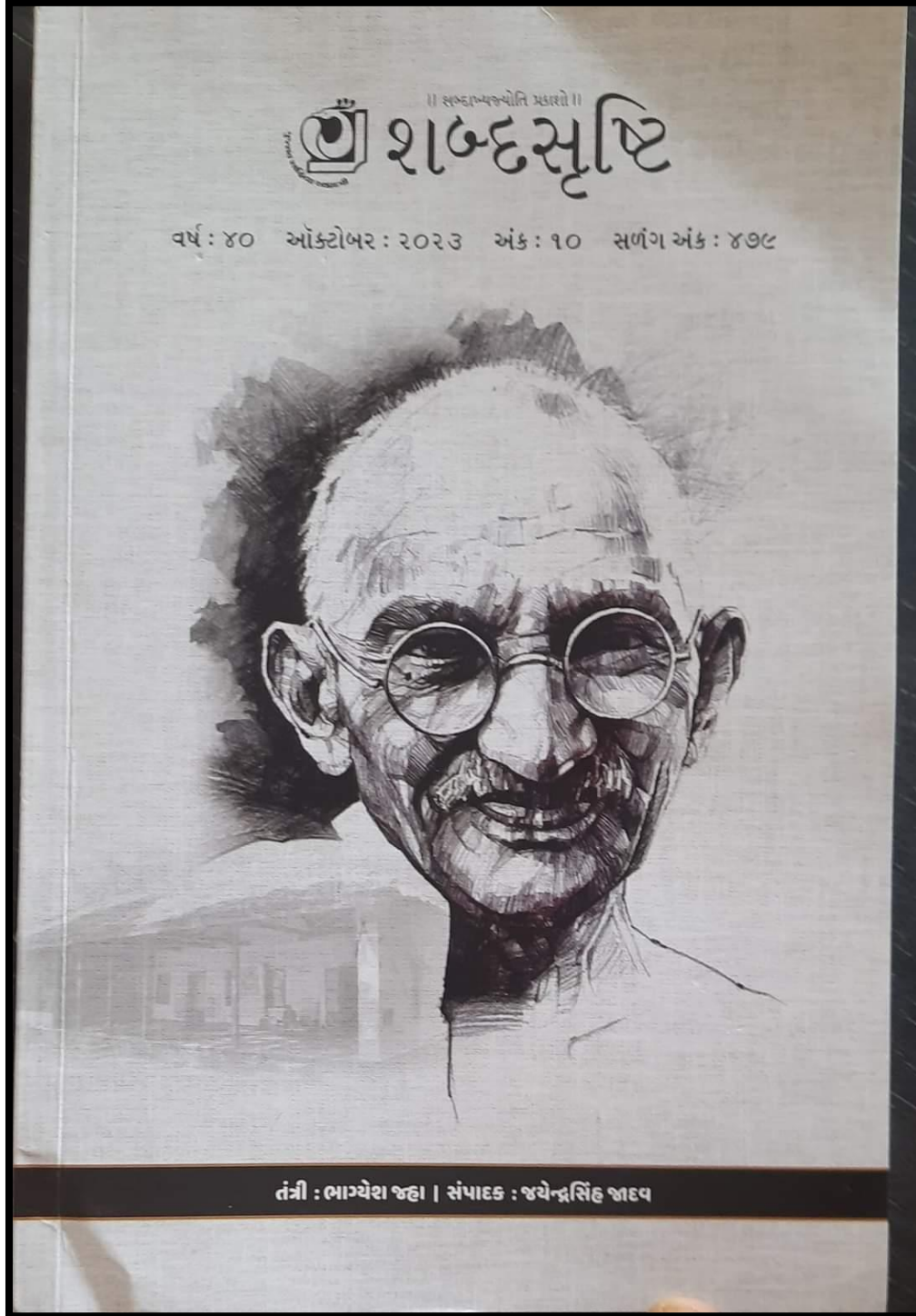
લે, પ્રભુદાસ પટેલ

દીકરી નિશાને શહેરની હોસ્ટેલમાં ફાવી ગયું હતું. ગામમાં પહેલા જેવું વાતાવરણ હોત તો મને અને દીકરાને એકલાં એકલાં ઘરમાં ના ફાવ્યું હોત, પરંતુ પતિના મરણ પછીના છેલ્લા પાંચેક વરસથી પાડોશી અને ગામલોકનું વલણ થોડુંક બદલાયું હતું તેની ય થોડીક હૂંફ હતી, પરંતુ ક્યાં સુધી ?? હજીય એ દ્રશ્યો સાંભરે છે

ત્યારે મનમાં કંઈ કંઈ થઈ આવે છે. દીકરીના મેડિકલ પ્રવેશ પછી કેવું બધું બદલાઈ ગયેલું? ગામમાંથી અભિનંદનનો વરસાદ અને એકાએક જાગી ઉઠેલા ધર્મીઓની દાન-જાહેરાતો ... અરે, વિનુએ જીવતે જીવ જોયું હોત તો...! પણ એ બધાનો આશય? બે ધર્મીઓ તો એકાદ મહિનામાં જ ઓળખાઈ ગયેલા. અને મારી પડોશણો? મોંઘી અને રેવા મારા પતિ વિનુના પ્રેમાળ સ્વભાવ અને પરિવારની વાતો કરી રહી'તી. જાણે મને એની જાણ કરવા. ને મારાથી તાપમાં અકળાતી ઇયળની જેમ આમળો થઈ ગયો, પણ મારો મૂડ સમજી ગઈ હોય તેમ મોંઘીએ જાણે પડખું બદલ્યું : " સવ સારાં વાનાં થાશે, ને વિનુ ભૈ સરગમાં રઈને ય હરખાય તેવી વાત...! "મારા મનમાં નક્કી થઈ જ ગયેલું : "નક્કી આ ત્રીજા ધરમીની વાત ...! છતાં ય મોળા મને બોલાઈ ગયું: "બોલો ને!" અને રેવાને જાણે સત ચડ્યું હોય તેમ કહે, "હાચ્યું કવ સુમિબુન, મારી દીકરી ઓત ને તો મેં તો પટ દૈને હા પાડી દીધું ઓત, પણ નિશાનું.....! અને મોંઘી ય રેવાની વાતમાં સૂર પૂરાવતાં બોલી પડી, "એ તો સવ સવનાં કરમની વાત સે સુમિબુન, નઈ તો ડિરેક્ટરના ઘર જેવું ઠામ.....! હું મનોમન સમસમી ઊઠી છતાં ય..... પણ રેવાના બોલે મારામાંથી જાણે સત ફૂટ્યું. રેવા મોંઘીની વાતમાં મોયણ ઉમેરતાં ભસી ગઈ : "સુમિ, બવ વેઠ્યું તમે ને વિનુ ભઈએ, હવે નાત -બાતની ભેજામારી તો નઈ! ને મારી આંતરડી કકળી ઊઠી : કોલેજમાં ભણતાં વિનુ સાથે આંખ મળી, અને લગ્ન કર્યા તેમાં શું ગુનો? શું સુથારની દીકરી પટેલ સાથે...? ને ગૂનાની સજા.. પંદર વરસ? એકલાં એકલાં પતિ અને સસરાના એ મરણ પ્રસંગો? અને યા ની તપેલીમાં ઉભરો આવ્યો તેનીય ખબર ના પડી હોય તેમ, " નાત જોઈ... ને ભાતે ય! ગામમાં બધા ય ધરમી ભલે હોવ.. ના, ના પટેલ જ નહીં.. ચમાર, વાણિયો કે કુંભાર બદ્દા ય હિન્દુ જ..." અને ધરમીઓની માંગણો ક્યારે ધરમાંથી ગરકી ગઈ તેનું મને ભાન જ ના રહ્યું

Dr.P.R.Patel's 'Randapo' A Short Story was published in magazine 'shabdshruti' – 2023

રંડાપો

પ્રભુદાસ પટેલ

કેતકીનું મન માંડ કુટુંબીઓની વાત સાથે સંમત થયું કે બધું ગોઠવાયું હતું. અગાઉથી નક્કી કર્યા મુજબ તેઓ આજે જ આવવાનાં હતાં. ઘરમાં મહેમાનોની બધી વ્યવસ્થા થઈ ગઈ હતી. શિયાળાના સમયને વીતતાં શું વાર ? આજે તો ઠંડીએ એવી કડકડાટી મચાવી હતી કે સૂર્યને પણ ઠરી જવું પડે. માંડ છ વાગ્યા કે અંધકારના ઓળા ઊતરવા લાગ્યા હતા. મહેમાનના કોલ પછી સૌ એકદમ સાવધ હતા. મહેમાનની પધરામણીય થઈ ગઈ. મહેમાનના આવકારની અફડાતફડી મચી ગઈ. ટી.વી. ન્યૂઝ ચાલુ હતા. પણ કોઈનું તેમાં ધ્યાન જ ક્યાં હતું ? કેતકીનાં માવતર તો કેતકીના સ્વભાવ, હોશિયારી અને માઠા નસીબની વાતો, તો સામેનાં પોતાના દીકરાના વિશાલના કુશળ ધંધાદારી વ્યક્તિત્વને ચીતરવામાં વ્યસ્ત હતાં. બેઠકરૂમમાંથી કેતકીની માએ ટહુકા જેવા અવાજે આદેશ કર્યો, “બેટા કેતકી, ચા-નાસ્તો લઈ આવો.” આમેય નાસ્તો તો પહેલાંથી જ ડિશમાં તૈયાર રાખ્યો હતો. ચા તૈયાર કરીને કેતકી પહેલાં બેઠકરૂમમાં ટિપાઈ પર નાસ્તાની ડિશ મૂકીને પાંચ કપમાં ચા ભરીને આવી. મહેમાનો કેતકી તરફ તાકી રહ્યા.

કેતકી જાણે અજાણ્યા માણસોમાં આવી પડી હોય તેમ, શરમાઈને નીચે જોઈ રહી. ક્ષણિક તેની નજર ટી.વી.ના પડદે ગઈ; જેમાં સમાચાર સંભળાઈ રહ્યા હતા. લેહ લદાખમાં હિમવર્ષા અને દસ સિપાઈઓનાં... તેનું મન બે વર્ષ પહેલાંના ઘટનાક્રમમાં એકાકાર થઈ ગયું.

મોટાં મોટાં સાધનો બરફમાં ખણખોદ કરી રહ્યાં'તાં. ઘરનાં સૌ અધ્ધર શ્વાસે એ દૃશ્યને જોઈ રહ્યાં'તાં. ઊડિ ઊડિ ભણકારા વાગી રહ્યાં'તા. કંદર્પ પણ લેહ લદાખમાં ક્યાંક....?

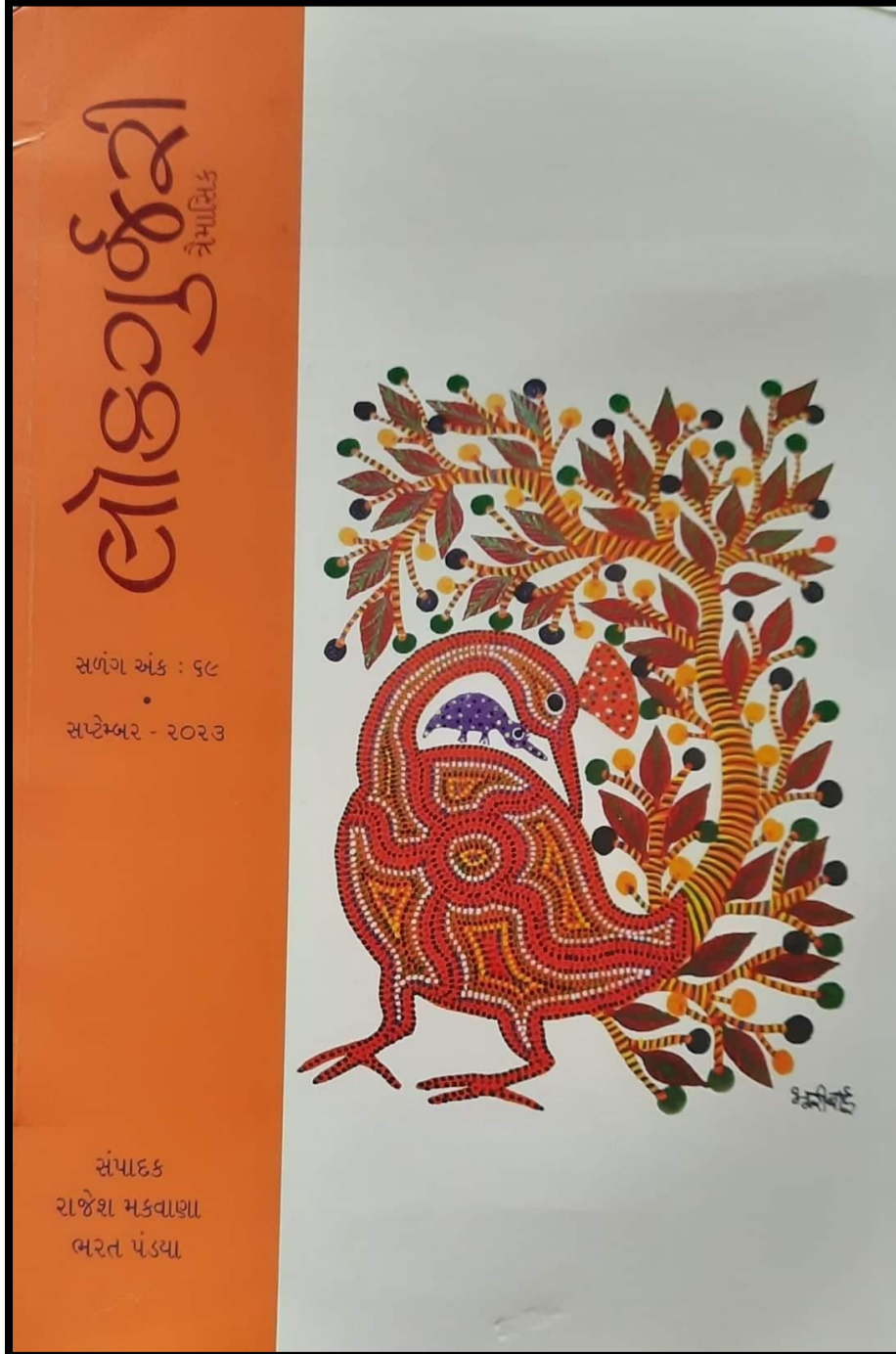
અને બીજા દિવસે સમાચાર...?

કંદર્પની વિદાય વેળાના એ સંવાદે કેતકીને બરાબર ઝાપટે લીધી : “કેતુ, ભૂલી ના જાતી હો !”

અને કેતકીએ ખરો રંડાપો જાણે આજે જ અનુભવ્યો હોય તેમ આખું ફળિયું ગજવી દીધું.

Dr.P.R.Patel's article 'Adivasi dungari garasiya lokgitoma smvedana' was published in magazine 'lok gurjari' – 2023

Dr.P.R.Patel's 'Gandpan' a short story was published in magazine 'Shabad' – 2023

શાબદ

ગાંધીનગર સાહિત્યસભા દીપોત્સવી વિશેષાંક

ગાંધીનગર સાહિત્યસભા | દીપોત્સવી વિશેષાંક | વિ.સં. ૨૦૨૨, વર્ષ : ૨૦૨૩

ઉમાશંકર જોશી પન્નાલાલ પટેલ રાજેન્દ્ર શાહ રઘુવીર ચૌધરી

ગાંધીનગર સાહિત્યસભા

દીપે અરુણું પરભાત... જય જય ગરવી ગુજરાત... - નર્મદ

ગાંડપણ

- પ્રભુદાસ પટેલ

જશીબા ક્યાંય સુધી માથું ખંજવાળતાં રહ્યાં. ખાટલામાં બેઠાં થઈને માંડ આંખ મસળતાં તેમના હાથ માથા પર ફરકી ગયા અને કાન દરવાજાની બહાર મંડરાયેલા હતા. પણ તેમને કોઈ અણસાર ના વતયો ! તેઓ મનોમન ઝંખવાઈ ગયાં. પણ અસમંજસમાં પાડી દે તેવો એ જ અવાજ ફરી સંભળાયો : “જસી... આગળો ખોલ. બવ તરસ લાગી સઅ.” ફરી તેમનું મન વરસો પહેલાંની એક રાતની ક્ષણોમાં વમળાઈ ગયું. એ જ અવાજ.. એ જ પાણીની ઝંખના. સમયના પડદા હટી ગયા. અને દુઃખમાં સોરવાતો જીવ અતીતની ઝાપટે જાણે પુનઃ વટલાઈ ગયો. અને પોતાની એ આધેડાઈનો આંબળો ખુદની નજર સામે ખડો થઈ આવ્યો.

એમની એ આદત નવી ક્યાં હતી ? એ તો પોતાના લગ્ન પહેલાંથી જ... જમ્યા પછી રાતે પોતાના બાલા બળદ સામે ખાટલો ન પાથરે તો તેમને ઊંઘ જ ક્યાં....? અને થોડો લીધો હોય ત્યારે તો રાત્રે પાણી.. પાણીના જ સોસ. અને રાત આખીના બરાડા..! પણ આજે તો ડોસીનો ગુસ્સો ઉમળકામાં પલટાઈ ગયો. જોમમાં આવેલી આંખો સામે પાણીની નાનકડી માટલી મોટી ગાગરમાં ફેરવાઈ ગઈ. તેઓ પાણિયારા તરફ ધસ્યાં. ફટ લોટો ભર્યો. સાંકળ ક્યારે ઊઘડી તેનુંય ભાન ના રહ્યું.

પણ ઘડીકમાં પાછા ક્યાં લપાઈ ગયા ! બળદના ખૂંટાની આસપાસ... ઘરના કરાની પાછળ... ઘરના ઓટલા નીચે.....! ???..... તરસી આંખો વરસી પડી. કડવા હોઠમાં ગળપણ ભરાઈ આવ્યું. બબડી : “દીપુના બાપા ! પાછા ફરો... કઉ છું પાછા ફરો..! ફરી એવું બોલું તો કાળીયા બાવસીના સમ. પણ એકવારકું તો પાછા....”. ને ઊંઘમાંથી જાગી પડેલી વહુને ડોશીને ગાંડપણ વળગ્યું હોય તેવી આશંકા થઈ આવી.

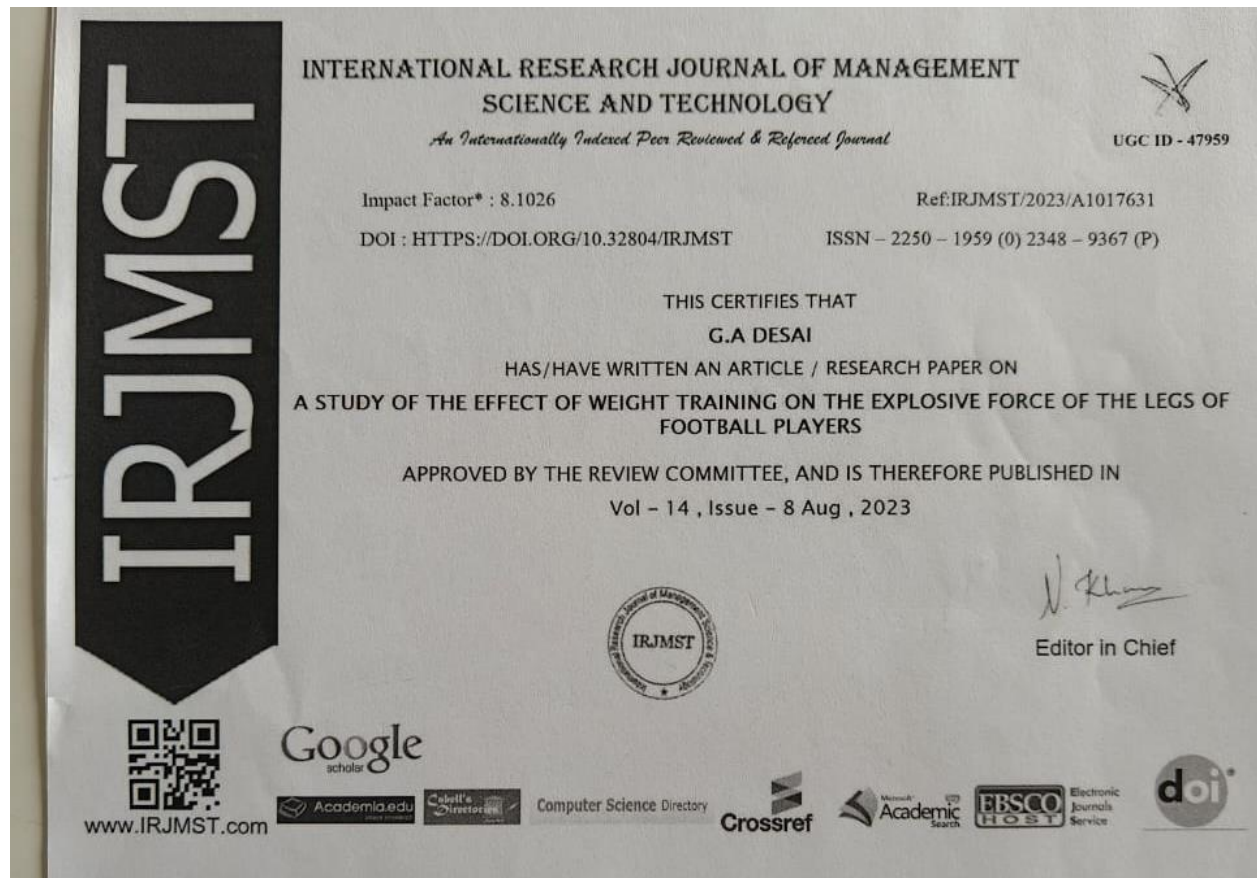
મો.૭૬૦૦૯૪૬૦૪૪

Dr.D.A.Patel's article 'Defining a research problem' was published in 'langlit - an international peer reviewed open access journal' – 2023

	IMPACT FACTOR – 5.61	LangLit <i>An International Peer-Reviewed Open Access Journal</i>	ISSN 2349-5189	
DEFINING A RESEARCH PROBLEM				
DR. DIVYA A. PATEL Assistant Professor Sheth Shree B. C. Shah Arts College, Vadali.				
ABSTRACT:				
<p><i>Frequently these days people talk of research, both in academic institutions and outside. Several research studies are undertaken and accomplished year after year. But in most cases very little attention is paid to an important dimension relating to research methodology. The result is that much of research, particularly in social sciences, contains endless word-spinning and too many quotations. Thus a great deal of research tends to be futile. It may be noted, in the context of planning and development, that the significance of research lies in its quality and not in quantity. The first and most important step of a research is defining research problems. It is like the foundation of a building to be constructed. To solve a problem someone has to know about the problem. So, the problem identification and formulation is very crucial for the researcher before conducting a research, and this is perhaps one of the most difficult aspects of any research undertaking. The "problem" is stated in the opening passages of a study and, in effect, provides a reader the rationale for why the study is important and why it is necessary to read. This module discusses the concepts and activities for identifying, specifying, and stating a research problem in both quantitative and qualitative research and positioning it within a section that introduces a study, i.e., the "statement of the problem" section. (Pardede P. 2018) By the end of this module, readers should be able to: (1) Differentiate a research area of interest from a research topic and research problem; (2) Identify one's own area of interest; (3) Determining the most suitable topic to study; (4) Explain the importance of a research problem in a study; (3) Distinguish between a research problem and other parts of research process; (5) Identify criteria for deciding whether a problem can and should be researched; (6) Describe how quantitative and qualitative research problems differ; and (7) Write research questions and hypothesis.</i></p>				
Keywords: Area Of Interest, Research Topic, Research Problem, Hypothesis.				
Introduction:				
<p>Research refers to a search for knowledge. Once can also define research as a scientific and systematic search for pertinent information on a specific topic. In fact, research is an art of scientific investigation. The Advanced Learner's Dictionary of Current English lays down the meaning of research as "a careful investigation or inquiry specially through search for new facts in any branch of knowledge." (Oxford, 1952, p. 1069) Redman and Mory define research as a "systematized effort to gain new knowledge." (L.V. Redman and</p>				
Volume 10 Issue 2 Website: www.langlit.org		159	November, 2023 Contact No.: +91-9890290602	
Indexed: ICI, Google Scholar, Research Gate, Academia.edu, IBI, HFC, DRJI				

Dr.G.A.Desai's article 'A study of the effect of weight training on the explosive force of the legs of football players' was published in 'international research journal of management science & technology' – 2023

Mr.K.R.Patel's article 'Family Relations in Shashi Deshpande's *The Dark Holds No Terrors*' was published in RESEARCH HUB International Multidisciplinary Research Journal - 2023

RESEARCH PAPER	RESEARCH HUB International Multidisciplinary Research Journal e-ISSN: 2349-7637 Vol.10 No.07 Jul 2023 pp. 17-19 <i>Double-Blind Peer Reviewed/ Refereed Journal</i>
Family Relations in Shashi Deshpande's <i>The Dark Holds No Terrors</i>	
*Kavan R. Patel <i>Assistant Professor in English, Sheth Shree B.C.Shah Arts College, Vadali</i>	
Abstract <i>Shashi Deshpande's novel, "The Dark Holds No Terrors," offers a profound exploration of family relations within the context of Indian society. The narrative centers on Sarita, the protagonist, as she grapples with the complexities of familial bonds, gender roles, and societal expectations. This abstract examines the multifaceted dimensions of family relationships depicted in the novel, shedding light on the traditional roles, expectations, and challenges faced by individuals, particularly women, within the family structure. The narrative unfolds as Sarita confronts her own inner conflicts and familial tensions, prompting a deeper reflection on the intricate web of family relations and the quest for self-identity within a society deeply influenced by tradition.</i> Keywords: Gender Roles, Indian Society, Family Bonds, Self-Identity	Article Publication Published Online: 31-Jul-2023 *Author's Correspondence Kavan R. Patel Assistant Professor in English, Sheth Shree B.C.Shah Arts College, Vadali kavanpatel0707@gmail.com doi: 10.53573/rhimrj.2023.v10n07.003 © 2023 The Authors. Published by RESEARCH HUB International Multidisciplinary Research Journal. This is an open access article under the CC BY- NC-ND license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) Scan & Access Article Online
Introduction: Shashi Deshpande born in 1936, in Dharwad, is one of the prominent novelists of contemporary Indian literature in English. Her work centers around women's lives in modern Indian society. Women, in Deshpande's texts, are not simply victims, of circumstance, of family, of society. Over the decades that Deshpande's work embraces, they have come to stand out as self-assured, self-empowered, articulate personalities. They leave behind limits and limitations, hurt themselves against and cross barriers and conventional norms. <i>The Dark Holds No Terrors</i> is a story of conjugal disharmony. Sarita is a successful doctor in the day but a "terrified trapped animal" at night. The novel begins with her arrival at her father's place, where she thinks about her past. Her father feels him self-stranger in her company. She feels her father to be "a willing host entertaining an unwelcome guest" Family relations in India have gone under a change; it has given a new meaning to man-woman relationship especially to husband and wife relationship. Raja Rao's Ramaswami and Shanta and Kirilov and Irene present ideal relations https://rhimrj.co.in/	

RESEARCH HUB

International Multidisciplinary
Research Journal

e-ISSN: 2349-7637

Impact Factor: 6.41

OPEN ACCESS JOURNAL

The Journal is indexed with IJIF,
OAJIS, I2OR, ISRAJIF

CERTIFICATE OF PUBLICATION

This is to certify that Research Paper/ Article/ Case
Paper entitled

Family Relations in Shashi Deshpande's *The Dark Holds No
Terrors*

Authored By

Kavan R. Patel

has been published in Volume-10 | No-07 | Jul-2023 in
this International Peer Reviewed & Refereed ISSN
Indexed Online Research Journal.

Ref. No. RHIMRJ231007003

Issued Date: 31-Jul-2023

✉ editor@rhimrj.co.in

🌐 <https://rhimrj.co.in/>

📄 <https://doi.org/10.53573/rhimrj.2023.v10n07.003>

Bulca

Editor

RHIMRJ All Rights Reserved